

LRKSA OFICIALUS ORGANAS, KATALIKISKAI TAUTISKOS MINTIES SAVAITRASTIS

GARSAS

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE OF AMERICA OFFICIAL PUBLICATION

Dienos Klausimai

Lapkričio 11-ros radio paskelbė, kad Sovietų Rusija sutiktų dalyvauti didžiųjų valstybių konferencijoj. Toks pranešimas akariečius gerokai nustebino.

National Association of Real Estate Boards žiniomis, nuo 1946 metų visoje šalyje užsidarė virš 5,000 judamų pavelislių teatrų.

Federalinio Narkotikų Biuro viršininkas Harry Anslinger, liudydamas U. S. senato grupei, tyrinėjančiai jaunumečių nusikaltimus, pranešė, kad iš komunistinės Kinijos į U. S. tebeplaukia narkotikai.

U. S. valstybės sekretorius Dulles pareiškė pritarimą vice prezidentui Nixon, kad U. S. padarė klaidą po karo visiškai nuginkluojant Japoniją.

SVARBUS PRANEŠIMAS RŪBŲ IR AVALYNĖS AUKOTOJAMS

Su dėkingumu BALFo Centras praneša, kad visumenė jautriai pradeda atsiliiepti ir paskelbė rūbų rinkimą tremtiniams.

22 centus). Taigi per metus pašto išlaidoms padengti reikėtų stambios sumos, kurios vienerių metų eigoje aukotojai nepajėgia sudėti.

Pasaulio Lietuvių Žinios

Veda BALYS BRAZDZIONIS

LIETUVA. Pavergtoje Lietuvoje jau keli metai, kaip uždrausta namuose austi ir verpti. Jei valdžios agentai užtinka audžiant, tai atimamos staklės ir baudžiami net keliam mėnesiam kalėjimu.

— Mokslo Akademijoj, kuri esanti Maskvos įrankis, prof. Bielukas patvirtino komunistinė spaudoj faktą, kad lietuvių mokslininkai buvo prievarta išgabenti į Rusijos gilumą stovybos darbuams, būtent, P. Šivickis, J. Kazlauskas, A. Palažija, Vaitiekūnas ir kiti.

— Kauno Sodinkystės-Daržininkystės Technikumė, kuris paruošia šios srities amatininkus, nuo pavasario išskomi rusų ir anglų kalbų mokytojai. Matyt, komunistams parūpo paruošti šios srities agentų angliškąjį pasauliui.

— Kolkiviuose visur viešpatuoja partijos botagas, nes visada ir visur įsakinėja ir nurodo ką dirbti. Tai keista, kad organizacija viską veida, o privati iniciatyva žlugdoma.

— Vestii komunistinę propagandą Lietuvoj veikia agitatorių mokykla, kuri jau išleido šešias laidas, paruošiusi 800 narsių agitatorių, kad jie kalbėtų melą ir pagyrimus.

— Per keturius metus Šiaurios komunistai nepriveikia partatytį dviračių fabriko, o Vilniaus radio toks silpnas, kad vietomis Lietuvoj gyventojai jo negirdi.

ARGENTINA. "ALB" redaktorius Kostas Norkus atšventė 40 metų spaudos darbo sukaktį. Jis dalyvauja ir argentiniečių spaudoje su straipsniais ir plačiai žinomas kaip žurnalistas.

ANGLIJA. Į Dubline įvykstantį tarptautinę šokių šventę yra pakviesti dalyvauti ir lietuviai. Londono tautinių šokių grupė susirūpinusi gražiai atstovauti lietuvius.

— Anglijos lietuviai paminėjo J. E. arkivyskupo J. Skvirecko 80 metų amžiaus sukaktį. Tokie minėjimai įvyko Bradforde, Nottinghamame, Londone ir kitur.

KANADA. Montrealyje tažnyboje prie geležinkelio žuvo 39 metų lietuvis Gubertas Mickėnas, Vilniaus krašto veikėjas ir kovotojas. Lietuviai liūdi jo netekę.

JAV. Cicero, Ill. Lietuvių Bendruomenės komitetas surengė Vasario 16 gimnazijai vakarą, kuris davė tūkstantį dolerių pelno. To vakaro rengėjai tikrai padarė gražų darbą lietuvių išsilaukimui.

— Melrose Park, Ill., jau antri metai veikia lituanistinė mokykla. Su giliu pasišventimu mokyklai vadovauja Ant. Markauskas.

PRISIMINTI MŪSŲ MIRUSIEJI

Kaip kiekvienais metais, taip ir šiemet Vokietijoj per Vėlines prisiminti mūsų tautiečiai ir kovotojai dėl Lietuvos laisvės, kritusieji pavergtoje Tėvynėje arba žuvusieji ištremime. Vokietijoje mirusieji daug kur aplankyti bendrai, papuosti jų kapai, ta proga atlaikyti gėdimosios pamaldos.

Augsburge Vėlinių išvakarėse lietuvių kapus bendruomenės nariai aplankė organizuotai. Vargo mokyklos mokinys A. Vasiliauskas padeklamavo eilėrašty "Neišvengiamas likimas", o komiteto pirmininkė V. Augustaitienė tarė momentui pritaikytą žodį, pažymėdama, kad visi norėtų būti palaidoti savojoje žemėje, de... Taip pat prisiminti giminių, draugai ir partizanai, palaidoti tėvų žemėje arba tolimajame Sibire. Augsburgu kapinėse yra iš viso palaidoti 46 lietuviai, iš jų 11—mirę tragiškai.

Mirusieji taip pat paminėti Munchene, Memmingene, Stuttgarte ir kitur.

D. Britanijos vyriausybė įpras-tine tvarka įsileidžia į D. Britaniją dar 700 benamių iš Vokietijos, Austrijos ir Triesto. Kvietimieji turi atitikti nustatytąsias sveikatos ir saugumo sąlygas, taip pat jiems turi būti parūpinti butas ir nuolatinis išlaikymas. Tikimasi, kad šiuo leidimu galės pasinaudoti D. Britanijoje įsikūrusių lietuvių giminės. Jiems ten nuvykti žada padėti D. Britanijos Lietuvių Sąjunga.

PUSAN, Korėja. — Lapkričio 28-tą ugnis išsibėgė Pusanu uosta, kur buvo prisiglaudusių tūkstančiai pabėgėlių. Trys gyventojai žuvo, 50,000 liko be pastogės. Nuostoliai milžiniški.

Netrukus išeis Rytų Europos Vadovo (Osteuropa-Handbuch) pirmasis tomas. Jame apie Lietuvą rašo doc. M. Hellmannas.

Johnstown, Pa.—Lapkričio 24 dieną dėl gaisro žuvo Mrs. Evelyn Sullivan ir penki jos vaikai. Kiti trys vaikai išsigelbėjo.

Lisbonas, Portugalija. — Lapkričio 24-tą amunicijos dirbtuvėje įvyko didelis sprogdimas. Žuvo 14 asmenų, apie 200 sužeistų.

Padėk Europoje likusiems lietuviams tremtiniams apsiginti nuo žiemos šalčių—aukok BALF rūbų vėjai.

Dr. A. Šapoka yra parašęs naują "Lietuvos istoriją", kuri bus netrukus išleista.

PREZ. EISENHOWERIO SVEIKINIMAS VISUOTINIAM KONGRESUI

I am happy to send warm greetings to the National Convention of the American-Lithuanian Council. I know your earnest devotion to the cause of liberty, to the cultural and spiritual traditions of the Lithuanian people, and to the free institutions of our American Republic.

Americans are well aware of the qualities of extraordinary determination, fortitude, industry and integrity which your Lithuanian fathers brought to the life of this Nation. These same qualities are the strenght still sustaining the Lithuanian people as they await the day when independence will enable them to prosper again among the family of free nations.

Dwight D. Eisenhower

JAUNIMO SĄSKRYDŽIO VAJAUS EIGA

IŠ PENKIŲ KUOPŲ GAUTA VIENUOLIKA NAUJŲ NARIŲ

Pereitą savaitę Susivienijimo centras įregistravo šiuos naujus narius:

- 101 kp. Chicago, Ill.—Gataveckas, Elvira Elena..... Lipčienė
101 " Chicago, Ill.—Gataveckas, Izolina Marija.....
101 " Chicago, Ill.—Gesaitis, Veronika.....
101 " Chicago, Ill.—Kavolius, Rita (Juv.).....
101 " Chicago, Ill.—Valiukaitis, Irena (Juv.).....
81 " Norwood, Mass.—Tumas, Adomas J..... Cervokas
81 " Norwood, Mass.—Tumas, Adele D. (Juv.).....
41 " Norwood, Mass.—Tumas, Maria M. (Juv.).....
81 " Worcester, Mass.—Vaitiekaitienė Marijona Blavackas
24 " Minersville, Pa.—Kirkauskas, Ann Marie..... Balnanosis
13 " Baltimore, Md.—Budelis, Adelė M. (Juv.)..... Budelis

Siame sąraše figuruoja 5-kios kuopos, kurių organizatoriai įrašė 11 naujų narių. Darbščioji 101 kuopos organizatorė p. Uršulė Lipčienė įrašė 5; 81 kp. organizatorius Bronius Cervokas—3; J. G. Budelis, Šimanas Balnanosis ir V. J. Blavackas—po 1.

Jaunimo Sąskrydžio vėjai šaukia talkon visų kuopų pareigūnus, veikėjus ir visus narius. Jei tik visi pridėsime pečių, daviniai bus džiuginantys.

PRADĖJO TYRINĖTI PABALTJO RESPUBLIKŲ UŽGROBIMĄ

Washingtonas.—Lapkričio 30-tą specialis U. S. Atstovų Buto komitetas pradėjo tyrinėti Lietuvos, Latvijos ir Estijos užgrobimą ir šių tautų naikinimą.

Pirmuoju liudininku buvo pats U. S. valstybės sekretorius Dulles, kurs netrukus turi išvykti į Bermudą, kur gruodžio 6-tą prasidės trijų didžiųjų valstybių—U. S., Anglijos ir Prancūzijos konferencija.

Ta proga Dulles prisiminė ir apie konferenciją. Jis pažymėjo, kad Jungtinės Amerikos Valstybės išnaudos kiekvieną progą išspręsti specifinius ginčus su sovietine Rusija, vienok konferencijos stalias nebus panaudotas, kaip vieta atsizadėti mūsų principų. Kaip žinoma, Maskva visai netikėtai pasisūlė dalyvauti toje konferencijoje nepadaudama savo sąlygų, kurios gali būti priimtinos arba visiškai nepriimtinos. Dulles dar pažymėjo, kad ši šalis mielai sutiktų svarstyti ginkluotės rungtynių, atominių ginklų ir naujo karo išvengimo klausimus. Vienok ši šalis neatsisakys nuo savo principų.

Perėjęs prie Pabaltijo trijų respublikų reikalo, Dulles nurodė, kad šių respublikų žmonės neatsizadėjo savo valios būti laisvomis ir nepriklausomomis ir jos stovi nuolatini opozicijoj prieš Sovietų despotizmą. Neatsiūrinant visuotinių egzekucijų ir deportacijų, trijuose Pabaltijo kraštuose patriotizmas pasilieka gyvas. U. S. nepripažino Rusijos užgrobito Lietuvos, Latvijos ir Estijos ir tebeplaikio diplomatinius ryšius su šiomis trimis tautomis. Dulles pastebėjo, kad yra žmonių, kurie tokį nusistatymą laiko "nerealistiniu" ir nepraktišku, ir čia pat jis pridūrė: "Vienok mes tikime, kad dabartinio tipo sovietų despotizmas negalės amžinai palaikyti savo valdžios ant šimtų milijonų žmonių, kurie myli Dievą, savo kraštą ir kurie turi asmeninės savigarbos jausmą."

Investigacinis Atstovų Buto komitetas, kuriam vadovauja pats rezoliucijos autorius atstovas Kerstenas, pradėjęs savo darbą jį vays toliau iki visa medžiaga, pavaižduojanti šlykščią Sovietų Rusijos agresiją ir genocidinius darbus Pabaltijo respublikose, bus pilnai užbaigtas.

Tyrinėjimai vyks Washingtone, Detroite, Chicagoje, o gal būt ir kituose šios šalies centruose ir pačioje Europoje.

"Weser-Kurier" žiniomis, prieš karą klestėjęs Lietuvos žemės ūkis šiandien yra visiškai sugriautas. Visur varoma rusifikacija, net ir Vilniaus universitete daug dėstytojų rusų. Sukolektivinimas visai susmukdė žemės ūkį. Darbo žmonių buitį yra sunki. Vidutinis darbininkų mėnesinis atlyginimas yra toks žemas, kad jo neužtenka nė būtiniausiems drabužiams nusipirkti. Jei mieste sutiksi padoriau apsiręngusių žmogų, žinok, jog tai bus rusas.

Atlikime artimo meilės pareigą—aukokime Europoje vargstantiems lietuviams.

SUSIVIENIJIMO JAUNIMO SĄSKRYDŽIO VAJŲ PADARYKIME TIKRAI SEKMINGU!

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENIJIMO AMERIKOJE OFICIALUS ORGANAS GARSAS

Išleina ketvirtadieniais Redaguoja MATAS ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA: Jung. Am. Valst. metams \$2.00, pusel metų \$1.00; užsienio metams \$3.00 Skelbimų kainos sulig pareikalavimu

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"

Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America

"GARSAS"

73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa. PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

INVOKACIJA

Kalbėta prel. P. M. Juro, atidarant Visuotinį Amerikos Lietuvių Kongresą, įvykusį 1953 m. lapkričio 27-28 dd., Chicago, Illinois

Visagalnis Amžinasis Tėve, Kuris valdai žemes, salas ir vandenynus, Kurio rankose yra žvaigždžių takai, kalnų viršūnės ir amžių slėpiniai, pažvelg galestinga akimi į mus čia susirinkusius dėl išlaisvinimo šventos žemės Lietuvos. Pasigalėk pavergto mūsų krašto, niokojamo raudonojo slibino. Mes likome našlaičiai be bočių žemės, be tautinės laisvės.

Dieve, Kuris leidai tautas ir įdiegai joms laisvės troškimą, gražink, prašome, mūsų tėvynei laisvės dienas. Tegul tie bandymai, kuriuos Tu leidai mūsų šaliai, nebūna jos pražūčiai, bet greitesniam jos prisikėlimui ir didesnei jos dvasinei gerovei. Išlietos ašaros, kankinių kraujas ir mūsų sielvartai tebūna už Lietuvą permaldaujamoji auka.

Palaimink, Viešpatie, mus čia susirinkusius ir visus tuos, kurie priversti buvo palikti savo šventąją žemelę. Padėk mums likti ištikimiams savo kraštui, jos kalbai ir tradicijoms. Duok mums išminties, stiprybės ir išvėrmės visuose mūsų žygiuose ir darbuose dėl Lietuvos išlaisvinimo. Stiprink ir guosk pavergtuosius ir išblaškytuosius po visą pasaulį jos sūnus bei dukteris. Penėk badaujančius, drąsink kovojančius, ramink kenčiančius. Sutrupink kalinamųjų vargus, išgydyk plakamųjų žaizdas, paliėgėliams suteik jėgų ir veikiai parveski į gimtąjį kraštą iš tyrliaukių, salų, Sibiro tundrų ir kalėjimų visus lietuvius taip, kaip kitados parvedei išrinktosios tautos žmones į Žalietąją Žemę.

Išgirsk, Viešpatie, mūsų dejonų balsą, sustiprink mūsų tikėjimą, viltį ir meilę, uždek mūsų širdis pasiryžimo liepsna ir visada mūsų veiksmus savo įkvėpimu pranok ir savo pagelba lydėk. O mes visomis galėmis stengsimės pildyti Tavo šventą valią ir daryti visa, kad žemėje viešpatautų tiesos ir gyvenimo, šventumo ir malonės, teiybės, meilės ir taikos Karalystė. Amen.

PAVERGTIESIEMS PAVOJUS DAR NEPRAEJO

Juo toliau, juo vis daugiau ir Vakarų valstybių vyrai išitkina, ką reikiama turėti reikalui su Sovietais ir tikėti bent šiokiu tokiu jų garbingumu ar žodžio laikymu. Sovietai ir toliau tebevedžioja juos už nosies, statydami nepriimtinius reikalavimus arba visiškai su jais nesiskaitydami. Tačiau dar keisčiau darosi, o tremties veikėjams tiesiog pikta, kai net tarp amerikiečių, nekalbant jau apie britus ir prancūzus, atsiranda tokių, kurie, kaip per "New York Herald Tribune" spalio 22 d. skiltis žinomasis Walter Lippman'as, mėgina įrodinėti—žinoma, gerai padėties nežinantams saviesiems—kad, girdi, "visos Vakarų, Rytų ir ne paskutinėje vietoje pačios Vokietijos vyriausybės iš esmės nori pripažinti tą padėtį, kuri yra susidariusi. Jos remiasi ne susitarimu, bet fakto padėtimi, tam tikru tyliu susipratimu, kad kol kas jos negali ir nebadys iš esmės jos keisti nei karinės jėgos, nei kitomis priemonėmis". Girdi, "visur Europoje jaučiamas storus palinkimas sutikti su dabartine de facto padėtimi". nes, Lipmano samprotavimais, kuriuos jis stengiasi ipiršti amerikiečiams, "matyti suvienytą, apinkluotą, be okupacinių kariuomenės ir suvereninę Vokietiją, niekas nedrįsta rizikuoti... Todėl jis toliau reikiama minti, kad, siekiant susipratimo su bolševikais, ar nereikėtų "net praversti demilitarizuotą zoną tarp raudonosios armijos ir Šiaurės Atlanto pakto kariuomenės išilgai Vokietiją".

Bepigi jam taip šnekėti: tuo bolševikai tik pasidžiaugs, kad net tarp amerikiečių atsiranda tokių, kurie imasi, nors ir neprašyti, ginti jų tezes. Pagaliau, kas užantspauduotas pavergtųjų Vidurio ir Rytų Europoje likimas: juk kenčia ten ne Lippmanas ir ne kiti jų satelitai, bet kenčia lietuviai, lenkai, vengrai ir kiti, kurie tikisi iš Vakarų geresnės jų padėties ir kančių supratimo. Kas jam, jei ir Eisenhoweris, ir Dulles, ir Kerstenas, ir Knowlandas, ir visa eilė kitų atsakingų amerikiečių valstybės vyrų bei politikų kaip tik įsakmiai pasisako už visų pavergtųjų kraštų išlaisvinimą?

Bolševikai iš esmės nepakėti savo taktikos, o ši momenta išnaudoja vidaus konsolidacijai, kad paskiau galėtų smogti su dar didesniu agresyvumu. Glostymo politika (kokią siūlo W. Lippmanas, E.) neveda į taiką, bet tik į kapituliaciją. Elta

YPATINGAI PAMINĖS KLAIPĖDOS KRAŠTO IŠSIVADAVIMĄ

1954 m. sausio 15 d. Mažosios Lietuvos Diena Kanadoje, kaip ir visur kitur laisvajame pasaulyje, numatyta ypatingai paminėti. Ta proga Mažosios Lietuvos Bičiulių Dr-jos centro valdyba Kanadoje pakvietė į Kanadą atvykti MLT pirm. E. Simonaitį. Simonaitiui pagerbti numatoma sukviesti visą žymesnę Montrealelio lietuvų visuomenę. Ta proga jis taip pat aplankys kitas lietuvių kolonijas ir tarsis su JAV ir Kanadoje esančiu Mažosios Lietuvos Rezistencijos sąjūdžio centru.

Bepigi jam taip šnekėti: tuo bolševikai tik pasidžiaugs, kad net tarp amerikiečių atsiranda tokių, kurie imasi, nors ir neprašyti, ginti jų tezes. Pagaliau, kas užantspauduotas pavergtųjų Vidurio ir Rytų Europoje likimas: juk kenčia ten ne Lippmanas ir ne kiti jų satelitai, bet kenčia lietuviai, lenkai, vengrai ir kiti, kurie tikisi iš Vakarų geresnės jų padėties ir kančių supratimo. Kas jam, jei ir Eisenhoweris, ir Dulles, ir Kerstenas, ir Knowlandas, ir visa eilė kitų atsakingų amerikiečių valstybės vyrų bei politikų kaip tik įsakmiai pasisako už visų pavergtųjų kraštų išlaisvinimą?

EUROPA—SVARBUS MŪSŲ LAISVINIMO VEIKLOS BARAS

Lietuviams išsisklaidžius po platųjį pasaulį, dviejuose žemynuose ėmė ryškėti svarbesni ir pajėgesni veiklos centrai: Europoje—VLIKAS ir Amerikoje—ALT bei FREE EUROPE remiuose veikiantis LLK. Ši natūraliu būdu susidariusi padėtis yra visai sveika ir tiksli. Iš to fakto, kad daugumas mūsų tautiečių apsigyveno JAV-se, kad ten buvusi Amerikoje turime visas laisvės kovai reikalingas sąlygas, pačios jos vyriausybės pritarimą ir viešosios opinijos palankumą tad to jau pakanka. Tiesa, Amerika šiandien yra politinis pasaulio centras, bet Europa yra jos politikos arena. Kai Amerikoje telkiasi visokie laisvinimo kovai ištekliai, jų efektyviausias panaudojimas teįmanomas Europoje. Kai Amerikoje lietuviškoji veikla nueis pirmoje eilėje lietuvių išlaisvinimo ir diplomatinio informacinio keliu. Europoje teiks rinktą dël palankios politinės konstellacijos, kuri igalintų valstybinės nepriklausomybės atstatymą. Kadangi Lietuva yra Europoje, todėl čia teks pavartoti visus veiklos niuansus, daryti visokių žygių ir imtis visokių priemonių, kurios vestų prie valstybės atstatymo.

Čia atvykta tai vienu, tai kitu būdu gyvi liudininkai. Sugražinti iš Lietuvos vokiečiai, ten buvę karo belaisviai ir kitokie pabėgėliai karkartėmis pravėria geležinę uždangą. Oro bangomis be perstojiu iš tėvynės atplaukia žinių žinelių, kurias tenka nuolat įvertinti. Taip sugautų žinių greitas įvertinimas teįmanomas tik Europoje. Ju persiuntimas į Ameriką jas tik pasendintu, į jas replikavimas ir komentavimas (kaip jį dabar jau pradėjo vykdyti Amerikos Balsas iš Muncheno) iš Amerikos nebebūtų efektyvus.

Lietuva yra Europoje ir lietuviškajai išlaisvinimo politikai negalima tiek vadovauti Amerikoje, kiek Europoje. Daugumas lietuviškųjų veiksmų pasaulyje pasisakė ta prasme, kad VLIKAS ir jo VT pasiliktų Europoje ir čia tęstų laisvinimo kovą, čia nustatytų praktiškus laisvinimo dėsnius ir iš čia duotų kitiems lietuviškiems veiksmams kovos direktyvas. Europoje bresta naujos valstybinės formos, vis labiau linkstančios į Jungtinių Europos Valstybių kūrimą. Iš čia vyksta svarbus uždavinys mūsų veiksmams, būtent—stovėti sargyboje, kad projektuojamoji Europos santvarka neitų nepalankia mažoms tautomis linkme. Šiai veiklai geriausiai vadovauti galima iš ten, kur patys vadovaujantieji veiksniai reikiški,—atseit, iš Europos.

Pabaltijo likimas yra glaudžiai susijęs su visa Europos problema. Todėl nenuostabu, kad procentiškai palyginus, nė vieno krašto spauda ir radijai nekommentuoja taip gyvai ir taip dažniau Pabaltijo laisvės kovą, kaip Europos. Bet jos įstaigas, organizacijas, kaimyninių tautų atstovus, Europos apjungimo sąjūdį Strasburge, ministerius ir diplomatus—juos visus reikia vis iš naujo supažindinti su mūsų laisvės byla ir jų susidomėjimą mūsų reikalais vis iš naujo suintriguoti. Amerikoje turime daug draugų. Bet Europoje, kuriai stipriau gresia Kremlius šešėlis, kur jos vyriausybės draugiskumas mūsų reikalais ne kartą svyruoja su prekybinės sutarties su Maskva buvimu ar nebuvimu, kasdien tenka ieškoti naujų draugų. Kur draugiškumą illumnuoja racionalumo politika, jį reikia iš naujo padegti. Kur mūsų laisvinimo byla rado pritarimą—jis reikia palaikyti ir ugdyti. Tokie darbai bus šaukia Europoje!

Vienu kitur patylinus palaikoma mintis, kad VLIKAS politikos atžvilgiu yra atsidūręs mirties taške, kad jo veikla Vokietijoje yra beprasme, todėl su laiku jam bus lemta mirti natūralia mirtimi. Tokios vilties puoselėtojai labai, labai aspirinka. Jie bus pramiegoję paskutinių dviejų metų VLIKO veiklos raidą. Jiems galima pasakyti, kad šiandien VLIKAS eina sparčiu veiklos plėtimo ir aktyvinimo keliu. O tokiu keliu jis turi eiti, nes Europa jau šiandien yra svarbus, o rytoj sudarys patį svarbiausią mūsų laisvinimo veiklos barą.

SKAUTAI MINI 35-KIŲ METŲ SUKACTI

Šiomet lapkričio 8 d. visame laisvajame pasaulyje esą skautai minėjo 35 metų sukaktį nuo Lietuvos Skautų Sąjungos įkūrimo. Pirmasis lietuviškas skautų vienetas įsikūrė 1918 m. lapkričio 1 d. Vilniuje. Per radiją Vokietijos lietuvių skautų atstovas tarė į Lietuvos skautus pavergtoje tėvynėje žodį, perduodamas jiems nuoširdžiausius sveikinimus ir palinkėdamas išverti, ligi ateis išlaisvinimas.

Jubiliejiniai metai baigiami dabar visoje Sąjungoje vykstančiomis skautiškomis varžybomis, kuriuos duoda proga jaunimui labiau susikoncentruoti, paspartinti veiklą. Tai jis daro noromis ir su entuziazmu.

MUZIKA AMERIKIEČIAMS

Europiečiai, galėdami pasidžiauti savo imponantišku muzikiniu paveldėjimu, Amerikos muziką laiko džasa, populiarias meiliskias dainas ir "hillbilly" melodijas. Nors iš tikrųjų ši muzika turi savo reikšmingą vietą Amerikos scenoje, klasikinė muzika, visose savo formose, daugelio amerikiečių gyvenime vaidina svarbiausią rolę. "The American Symphony Orchestra League" vedėja, Mrs. Helen Thompson, baždė statistiniuose davinuose suvokti klasikinės muzikos įtaką. Savo straipsnyje "The National Music Council Buletentyje" ji sako, jog apie 30,000,000 amerikiečių domisi koncertine muzika. Jų troškimą patenkina apie 900 profesionalų ir mėgėjų simfoninių orkestrai ir apie 80 JAV operų bendrovių. Vien praėjusiais metais šios muzikos buvo klausomasi 2,200 bendruomenėse. Šalyje išleista 150 periodinių žurnalų, kuriuose svarstomi muzikiniai klausimai ir skaičiuojama apie 1,200 muzikos rašytojų ir kritikų. Praėjusiais metais buvo išpirkta koncertinės muzikos plokštelių už 60,000,000 dolerių. Tačiau statistiniai Mrs. Thompson daviniai dar visko nepasako.

vo tautų muzikinį paveldėjimą ir ne tik, kad klausytis kas buvo sukurta, bet ir tolimesnei kūrybai. Jie susibūrė į tūkstančius chorų, orkestrų ir simfoninių grupių. Tai buvo priežastys tos svarbiausios amerikiečio pamėgimo—rimtosios muzikos.

Amerika pasilieka labai daug skolinga kitų kraštų muzikos genijams už jų kūrinius. Praėjusiais metais 83% išpildyto simfoninio repertuaro buvo užsieniečių kompozitorių kūriniai. Tačiau vis dažniau ir daugiau amerikiečių kompozitoriai išleina į platųjį pasaulį.

Gera muzika vis stipriau įstiprina savo pozicijose šiame krašte. Bėda tik, kad svetimiškai atviromis akimis ir ausimis gauda žinias apie gensterius ir nusikaltimus Amerikoje, pro ausis praleidžia liudijančias brestančią Amerikos pilnutinę kultūrą. Ir naujakuriai prieš tarpusavyje pasileidę į Amerikos kultūros nuvertinimą privaleitų pirmą pasidairyti vietinės koncertų salėse ir meno muziejuose.

Common Council

ZACHARY TAYLOR Gimė 1784 m. lapkričio 11, mirė 1850 m. liepos 9

Kareiviai ši generalą pravarzdudavo "Old, Rough and Ready", kuris 1848 metais buvo išrinktas 12-ju JAV Prezidentu. "Jo tėvas buvo karininku Amerikos Revoliucijos metu ir pats Zachary Taylor įstojo kariuomenėn 1806, buvo pakeltas leitenantu 1808, kovojo 1812 ir kare prieš Blackhawk, Sac—Indėnų vadą. 1837 metais jis laimėjo dideles kautynes su Seminole indėnų gentimi, Floridoje. Tais metais 1845 metais įėjus Unijon, Prezidentas Polk pasiuntė Taylor prieš Meksikos sienos, kad atremtų galimą invaziją. Meksikiečiams užpuolus, amerikiečiai paskelbė karą. Taylor sumušė meksikiečius prie Monterrey, vėliau ir ties Buena Vista, pačios Meksikos teritorijoje. Tai jam suteikė populiarumą, jog respublikonai pranokėjai—Whigu partija—pakvietė jį būti kandidatu į prezidentus. Iš pradžių Taylor abejojo, bet galiausiai sutiko, buvo nominuotas ir išrinktas. Prezidentavo jis trumpai, mirė šiltnu 1850 metais, ir jo svarbiausiu rūpesčiu buvo Texas ir Meksikos sienos nustatymas ir ar Kalifornija Unijon priimtina kaip laisva ar kaip vergų valstybė. Nors pats Taylor kitados praktikavo vergų darbą, jis siekė, kad Kalifornija būtų priimta kaip laisvųjų piliečių valstybė, bet mirė šio klausimo dar neišsprendus...

Nejau mes taip sumaterijalėjome, atbukome ir sumenkėjome, nejau mes taip jau užimti, kad net nespėjome aukų lapo gražinti ir įdėti vieną kitą dolerį. Kur mūsų sąžinė, kur artimo meilė, kur mūsų idealai? Prisiminiau vieno prancūzų poeto žodžius: "O laime, tu mano idealą pavertei į žemą ir slykštų. Aš dabar galiuosi tų dienų, kuriose aš buvau mažiau laimingas". Laimė suėdė ir mūsų gražiuosius idealus. Kiek kartų mes kartojame: laimė, laimė, laimė... Sakėme, laimė, kad neišvežė į Sibirą; laimė, kad pabėgome nuo bolševizmo į Vokietiją; laimė, kad Vokietijoje mus globojo ir maitino UNRRA, IRO, BALF; laimė, kad gavome visas atvykėti į JAV; laimė, kad nereikėjo už kelionę mokėti. Ir atvykę į tą laisvės ir pertekusio gerbiūvo kraštą, vėl kartojame tuos pačius žodžius: laimė, gavau gerai apmokamą darbą, gerą butą ir t.t. Praėjo juos 3-4 metai ir ką ta laimė iš mūsų padarė? Mes stungkos, sugleboame, sumaterijalėjome ir pūname pasinerę foteliuose, sofose, kilimuose, televizijų aparatuose, auto-

NAUJI LEIDINIAI

(Atsiųsti paminėti)

"AMERIKOS LIETUVIŲ VARDYNAS". Jungtinių Amerikos Valstybių žinomesnių lietuvių biografines žinios. 1 knyga. Su prof. K. Pakšto įvadu. Išleido Lietuvių Dienų leidykla, Los Angeles, Calif. 1953. 250 psl. Kaina minkštais viršeliais—\$5.; kietais—\$7.00.

"PASKUTINIS PRŪSŲ SKILĖLIS MANTAS", romanas iš didžiojo prūsų sukilimo prieš kryžiuočius. M. Springborn. Antras leidimas. Išleido Nemunas, Chicago, Ill., 1953.

"ANDERSONO PASAKOS". 1 ir 2 tomai. Vertė J. Balčikonis. Išleido Nemunas, Chicago, Ill., 1953 m.

"NUSIKALTIMAS IR BAUSME", šešių dalių romanas su epilogu. F. M. Dostojevskio. Vertė J. M. Balčionas. Antrasis leidimas. Išleido Nemunas, Chicago, Ill 1953.

Vokiečių pabėgėlių spauda praneša, jog vokiečių vyriausybė yra numatiusi žymiai suaktyvinti savo Rytų politiką. Savo veikimą aktyvina ir vokiečių pabėgėlių organizacijos, o jų vad. Landsmantschaftai jau dabar stengiasi užmegzti kontaktą su egzilais.

Čekoslovakų tremties spaudos tarnyba praneša, kad Laisvosios Čekoslovakijos Tarnyba laisvinimo reikalams yra gavusi iš JAV paskolą. Tą faktą patvirtina ir Čekoslovakų Tautinė Taryba Amerikoje.

LAIMĖ IR ARTIMO MEILĖ

L. VIRBICKAS

BROOKLYN, N. Y.—Šių metų lapkričio mėn. 16 d. ir aš su savo kuklia auka ir aukų lapu skubėjau į BALFo įstaigą, nes atsiskaitymo terminas jau buvo pasibaigęs. Eidamas vaizdavausi, kad BALFo patalpose bus spūstis, nes visi surinktas aukas turi pristatyti ir atsiskaityti su aukų lapais.

Priešs priėmimo durų, nušėbau pamatęs, kad į BALFą niekas nėjo ir niekas neišėjo. Keistoka pasidarė—pamaniau, gal kokia šventė ir todėl nedirbama. Nedrąsiai pasibeldęs, įėjau. Mane pasitiko BALFo Vajaus Komiteto pirmininkas kun. St. Valiūšaitis. Nė vieno pašalinio žmogaus. Tuščia. Atsiprašiau kun. Valiūšaitį, kad pavėlavau su atsiskaitymu.

Nieko, labai ačiū! Žinote, kad mažai yra tokių kaip Jūs, kurie gražintu aukų lapus ir dar atsiprašytu.

Kaip tai, teiraujosi.—Juk vakar jau reikėjo aukų lapus gražinti, nes vėjus jau baigtas. O, rodos, ne mažai išsiunėjote, nes į ką tik kreipiausi, beveik visi atsakė, kad esą, patys gavę tokius lapus.

Taip, išsiuntinėjome 3,500, o gražino tik saujelę. Pažiūrėkite į mūsų darbo rezultatus.—Mane nuvedė į mažą kambarėlį, kuriame buvo sudėtos dėžės su kartotekos lapeliais.—Matote, čia kartoteka tu, kuriems pasiuntėme aukų lapus: o čia kartotekos kortelės tu, kurie gražino.—Mane lyg šaltu vandeniu peryplėtas liūdnas vaizdas: tūkstančiai išsiųstų, o gražinta vos kelios dešimtys. Pažiūrėjau į kun. Valiūšaitio veidą. Jame buvo nušvilimas ir liūdesys.—Tai mūsų visas darbas ir viltys,—lyg iš po žemės aidėjo jo žodžiai. Nuleidę galvas palikome kambarėlį, iš kurio šauksmas nepasiekė mūsų visuomenės nei širdžių nei protų.

Nejau mes taip sumaterijalėjome, atbukome ir sumenkėjome, nejau mes taip jau užimti, kad net nespėjome aukų lapo gražinti ir įdėti vieną kitą dolerį. Kur mūsų sąžinė, kur artimo meilė, kur mūsų idealai? Prisiminiau vieno prancūzų poeto žodžius: "O laime, tu mano idealą pavertei į žemą ir slykštų. Aš dabar galiuosi tų dienų, kuriose aš buvau mažiau laimingas". Laimė suėdė ir mūsų gražiuosius idealus. Kiek kartų mes kartojame: laimė, laimė, laimė... Sakėme, laimė, kad neišvežė į Sibirą; laimė, kad pabėgome nuo bolševizmo į Vokietiją; laimė, kad Vokietijoje mus globojo ir maitino UNRRA, IRO, BALF; laimė, kad gavome visas atvykėti į JAV; laimė, kad nereikėjo už kelionę mokėti. Ir atvykę į tą laisvės ir pertekusio gerbiūvo kraštą, vėl kartojame tuos pačius žodžius: laimė, gavau gerai apmokamą darbą, gerą butą ir t.t. Praėjo juos 3-4 metai ir ką ta laimė iš mūsų padarė? Mes stungkos, sugleboame, sumaterijalėjome ir pūname pasinerę foteliuose, sofose, kilimuose, televizijų aparatuose, auto-

MIRĖ DRAMATURGAS EUGENE O'NEILL

BOSTON, Mass. — Lapkričio 28-tą nuo plaučių uždegimo mirė pagarsėjęs rašytojas dramaturgas Eugene O'Neill, 65 metų amžiaus. 1936 metais už literatūrą laimėjo Nobelio dovaną ir trimis atvejais Pulitzer dovanas. Iš jo kūrinių pažymėtini "Mourning Becomes Electra", "Beyond The Horizon", "Anna Hristie", "Strange Interlude" ir daugybė kitų.

Lapkričio 8 dieną San Francisco mieste, JAV-se, įvyko gausios gūdų suvažiavimas, į kurį savo atstovus atsiuntė 26 gūdų organizacijos. Griežtai pasisakyta prieš bolševikų diktatūrą ir Gudijos pavergimą.

IR VĖL MES NUMESTI...

Ir vėl mes numesti į amžių pikta jungą, Tėvų ir protėvių į Sibirą lydėta. Vėl ašara graudī, vėl saulė neprasminga, Prie aukuro vėl nešam gėdula dėvėta.

Atrodo, nieko mums nebežada rytojus: Nei sau-žmonių valdžios, nei laisvės, nei lygybės. Pigiai nusilenkė vergų batalijonams, Suslėpė į žemes dievus ir prašmatnybes.

Atrodo, niekas jau nebeprickels gyventi, Alsuoti kvėpiančių iš savo žemės oru,— Kaip juodos darbo dienos, dings naktin ir šventės, Ir pragaro dainom švaistysis meteorai.

Atrodo, niekas, niekas nepadės atnerti Per kaklą veržiantį vergovės rūstų varžtą, Kad mes užmirstume jėgos ir laisvės vertę, Išduotum kaip vergai save ir savo kraštą.

O, ne! Mes neparduosim nei širdies, nei veido, Nei žemės dulks, kur tėvai per amžių tvėrė: Mes esam uolos, kur aštriausios bangos dūžta, Rūscioj kančioj dvasia nemirštamoji žėri.

Faustas Kirša

Pavergtoje Lietuvoje

Desperatiškos Pastangos Gelbėti Lietuvos Žemės Ūkį

Iki šiol su žemės ūkiu Sovietų Sąjungoje buvo apsieinama kaip su fabriku. Visi apskaičiavimai buvo daromi tais pačiais pagrindais, kaip ir kokios mūlo gamybos įmonės, odų išdirbimo fabriko ar cheminės laboratorijos. Vadinasi, tiek tai hektarų žemės reikalinga, kiek tai traktorių, tiek tai karvių, arklų, kiaulių, tiek tai tonų trąšų ir tt.—ir iš viso to mišinio turi būti gauta tiek tai centnerių javų, mėsos, daržovių, šieno ir jv. Reikėjo, kad praity 25 metai, kol bolševikų "priešakinės agrotechnikos" išminčiai išitikino, jog toks biurokratinis skaičiavimas žemės ūkiui netinka. Ir komunistų partijos centro komiteto plenamas turėjo konstatuoti, kad pavergtos Lietuvos žemės ūkio lygis neatitinka žemės ūkio apdirbimo technika lygio ir kolūkinėje santvarkoje slypintį galimybų.

Rusija 25 metus į savo ūkį kišo tūkstančius traktorių, kombainų, linarovių, bulviakasių ir kitokių mašinų, pylė milijonus centnerių trąšų, o rezultatas buvo tas, kad ne tik jokios pažangos per tą laiką nepadarėta, bet—dar didelė atžanga.

Komunistai labai gerai žino, kur yra visų kolūkinio neperaugo priežastis, tik vengia apie ją viešai kalbėti ir atvirai pripažinti, kad kol nebus atstatytas privatus ūkininkavimas, tol jokios priemonės nieko negelbės. Ne tik menas ir mokslas, bet ir ūkis be laisvės negali vystytis ir gyventi.

Individualaus ūkininkavimo siekimui patenkinti komunistai leido turėti kolūkininkams privačius sklypelius, karvutę, porą avių, vištų, bet ir nuo jų paime mokesčius ir duoklę valstybei. Kad tai yra labai stiprus jausmas, rodo kolektyvininkų pastangos visomis įgaliosiomis išlaikyti tuos paskutinius nuosavybės trupinius, nors jie atneša daugiau rūpesčio negu pelno.

Suprantama, kad "načalnikas" niekada neparodys tiek rūpesčio ir meilės žemės ūkiui, kiek jo savininkas. Bet ant lauko neužaugo ar supuvo, tai jo supuvo ir jam neužaugo. O "načalnikui" kas—jis vis vien gaus savo algą, o pora rublių daugiau ar mažiau premijų—tai didelio vaidmens nevaizduoja. Šiandien jis čia, rytoj—kitur. O žemės ūkyje planuojama ne vieneriems ir dvejiems metams, bet—dešimtemėčiams. Ateina kitas "načalnikas" ir senuosius planus apverčia aukštyn kojomis: vėl nauji planai ir nauji reikalavimai.

Kur Eina Lietuvos Audiniai ir Kitos Gėrybės

Visai aiškiai pasako "Tiesos" Nr. 233 (53.10.2). Joje rašoma, kad Klaipėdos "Gulbės" fabriko gaminius "gana mūsų šalies sostinė Maskva, Leningradas, Kijavas, Odesa. Didelę siuntą audi-

nių nuo Baltijos jūros pakrančių gavo ant Ramiojo vandenyno kranto stovinčio Nachodkos miesto gyventojai... Tai, iš kitos pusės, tik parodo, koks skurdus gyvenimas yra Sovietų Sąjungoje, jei net jau iš tiek apgrobtos Lietuvos gaminių, nepaisant tokių milžiniškų nuostolių, siunčiami prie Vladivostoko.

Okupuotoje Lietuvoje 1953 m. antrojoje pusėje "taupumo sumetimais" panaikintas paskirstymas į sritis. Faktiškai kraštas vis daugiau sovietinamas ir priderinama prie sovietiškosios santvarkos. I kraštą vis daugiau plūsta maskolių. Vilniaus radijo (10.29) žiniomis, Lietuvos žemio lobius tyrinėjo tokie "lietuviai" mokslininkai: inž. Skobokovas, Vinogradovas, Gimonšteinas ir kiti, kurie surado šiek tiek mergelio, statyboms tinkamo molio etc. Štai vėl kokie "lietuviai" žvejyba Atlante Klaipėdos žvejybos laivyno vardu: kap. Gračiovas, Zolodinovas, Vasintovas, Beicovas, Jagorovas etc. Jonavos baldų fabriko ir toliau girusi gamina baldus Maskvos universitetai. Apskritai, gėrybių ir Rytus siuntimas nuolat gausėja. Būdinga, jog net ir bolševikai studentai pagedauja iš LTSR Gražinės Literatūros Leidyklos vyr. redaktoriaus Tornau, kad leidykla leistų "daugiau lietuvių klasinių rinkinių raštų".

Okupuotoj Lietuvoj Trūkumas Trūkumą Veja

Jų nebegali nuslėpti nė patys komunistai. Iš okupantų spaudos, kaip "Sov. Litva", "Tiesa" ir kt., paaiški, kad daug kur net partinės organizacijos "maža padeda agitatoriams. Net Vilniuje ir Kaune, kur veikia stiprios propagandininkų ir agitatorių pajėgos, masiniame politiniame darbe vis dar nemaža trūkumą... Miestų ir rajonų komitetuose stoka griežtos kovos su buržuazinio nacionalizmo likučiais... Amžinai—vis to "buržuazinio nacionalizmo likučiai", kurių iš žmonių sąmonės niekaip neįstengia išspausti nei šimtai šnipų, nei tūkstančiai agitatorių su stachanovininkais, nuolat kalbančių apie popieriuje, bet ne tikrovėje esančius "didingus laimėjimus".

Kad mūsų tautiečiai nelidėtų į Sibirą išstremtų savo artimųjų, Kaune ir Vilniuje ruošiami "sibiriečių dainų ir šokių koncertai", apdainuojantys "tolimojo Sibiro grožį"... A. Venclova kalba apie reikalingą steigti Lietuvos respublikoj televizijos centrą, o kad "reakciniai kunigai negalėtų toliau skleisti liaudyje prietarų"—Vilniuje planetariumą.

Bolševikinė kino studija pagaminę propagandinę kino apybraižą "Nemuno upeiviai".

Nemuno vilkiko "černas" kapitoniui Poberiui suteiktas "geriausio TS upių laivyno kapitono vardas.

LTSR aukščiausios tarybos prezidiumo įsakais, okupuotoje Lietuvoje pramonės ir mitybos reikalams įsteigtos 6 sąjunginės-respublikinės ministerijos. Elta

RŪPINASI PANAIKINTI PRIVERČIAMUOSIUS DARBUS

Per Jungtinių Tautų spaudos atstovams padarytus pareiškimus buvo nušviesta, kur ir kiek priverčiamasis darbas yra praktikuojamas Europoje.

V. Sidzikauskas, LLK pirmininkas, pažymėjo, kad Pabaltijo kraštuose bendrosios darbo sąlygos priverčiamam darbu stovyklose yra panašios į tas, kurios įvestos ir kituose pavergtuose Vidurio ir Rytų Europos kraštuose. Šimtai tūkstančių lietuvių, latvių ir estų buvo deportuoti į tolimiausius Sov. Sąjungos pakraščius. Tačiau pabaltiečiai yra ištikimi. Tačiau pabaltiečiai yra ištikimi, kad laisvais pasaulis galų gale pasipriešins šioms mūsų amžiaus brutelumams ir blogybėms.

Dr. O. Pehr pasakojo apie darbo stovyklas Lenkijoje. Čia komunistai savo brutalumu pralenkia net kapitalizmo pionierius ir jų metodus žymiai pagerino.

Milio Mileff nurodė, kad Bulgarijoje bolševikinių priverčiamųjų darbų teroro sistema bus palietusi apie 2 milijonus bulgarų iš bendro 7 mil. gyventojų skaičiaus.

Laisvosios Čekoslovakijos vardu kalbėdamas Jan Papanek nurodė, kad į priverčiamoj darbo stovyklas Čekoslovakijoje sugrūsta apie 15% visų dirbančių čekų.

Iš Rumunijos atstovo tremtyje Ch. Davillos pranešimo paaiškėjo, kad iš 16 milijonų krašto gyventojų beveik 600,000 suvaryti į 73 darbo stovyklas. Jo teigimu, pavergtuose kraštuose įvestas priverčiamasis darbas sudaro

vieną iš didžiausių kliūčių tikrajai taikai įgyvendinti.

Vengro dr. Tibor Eckhardto pareiškimu, sugrūstų į stovyklas vengrų skaičius siekia apie 150,000.

Pranešėjai nurodė, kad pasaulis aiškiai mato, jog Pabaltijo kraštu, Čekoslovakijos, Bulgarijos, Lenkijos ir kitų pavergtųjų valstybių gyventojai priverčiami paklusti teroriui tik visiškai paneigus jų asmens vertybes ir degražuojavus prieš gyvulių lygms sąlygų. Ir pats JT Ad Hoc Komitetas savo 621 puslapio pranešime konstatavo, jog priverčiamasis darbas politiniams tikslams buvo naudojamas Sov. Sąjungoje, jos satelitinėse valstybėse ir Pabaltijo kraštuose. Prieita išvada, jog priverčiamasis darbas, kad ir kokiomis rūšimis jis reikėtų, turi būti panaikintas.

Mūsų veiksniams rūpinasi, kad tas klausimas būtų iškeltas Jungtinėse Tautos ir jų pasmerktose, o specialūs komitetas, veikias prieš Jungt. Tautų, paverstas nuolatiniu organu. Jo uždavinys būtų ištirti visas darbo sąlygas ir rūpintis, kad ateity būtų pasulyje išvengta panašių priverčiamoj darbo ar vergijos sąlygų.

VLKas, patyręs, kad Jungtinės Tautos greitu laiku iš visu pusiu nagrinės įrodymus dėl priverčiamoj darbo sistemos buvimo, parengė atitinkamą raštą Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui ir JT dabartinės sesijos pirmininkei Indijos atstovei p. Pandit Nehru. Elta

BELTSVILLE—JAV ŽEMĖS ŪKIO TYRINĖJIMO STOTIS

Amerikiečiai ūkininkai dabartinių metų užaugina įvairnesnius ir gausingesnius derlius, nei jų tėvai: galvijus, penkius, geriau prisitaigę nuo parazitų vabzdžių ir įvairių epidemijų; kur kas geriau supranta savo žemės kokybę ir jos geriausio išnaudojimo būdą. Už tai didelė dalimi jie privalo būti dėkingi Žemės Ūkio Departamento. Tyrinėjimo Stoties, Beltsville, Marylando valstybei.

Stotis, kaip trumpai ją vadina Beltsville, buvo įsteigta prieš 45 metus, kada Žemės Ūkio Departamento pasiuntė savo žmones surasti tinkamiausią vietovę mažai tyrinėjimo stotiai, kurios tikslas būtų padėti išplėsti Amerikoje gyvulininkystę. Jie netrukus, vos 15 mylių nuo sostinės, užtikro 475 akrų ūkį, bet priminė, jog ūkio žemė esanti prasta. "Visi moka ūkininkauti kur gera žemė", pareiškė tuometinis žemės ūkio ministeris James Wilson ir nutarė ūkį pirkti.

Šiandien Beltsville stotis turi apie 11,000 akrų žemės Maryland valstybėje. Lankytojas ten ras visokių bandomų augalų, gėlių, javų net 3,000 akrų bandomajį mišką; 58 laboratorijas, 31 šiltnamą, 161 daržinę ir silosavimo pastatus—ir aerodromą. Taip pat jis ras apie 3,000 gyvulių—galvijų, kiaulių, avių ir ožkų; daugiau kaip 10,000 visčiukų ir kalakutų ir daugiau nei 5,000 mažųjų gyvulių, kaip tai baltosios žiurkės ir gvinėjos kiaulytės, laboratoriniams bandymams. Beltsville dirba 2,000 žmonių, dalis iš jų mokslininkai, kiti kaip raštininkai, priežiūros ir ūkio darbuotojai.

Žemės ūkio tyrinėjimo darbas Beltsville'je yra vedamas įvairiausių Žemės Ūkio Departamento skyrių mokslininkų, kartais tarpusavyje bendradarbiaujant ar susisiekiant su Departamento kitais skyriais visame krašte ar viena bei keliom atskirų valstybių bandomų stotimis, ar su privačiais asmenimis.

Neseniai ten pasisekė bandymas, pravestas Pienininkystės Skyriaus mokslininkų, sukryžiuoti vietinę karvę su Indijos buliumi, siekiant išvesti karvių rūšį, kurios duotų kuo daugiau siai pieno šiltoje klimato. Išvados buvo labai naudingos tiek Amerikai tiek Indijai. Bendradarbiaudami tarpusavyje Augalų Pramonės ir Dirvos bei Žemės ūkio zootechnikai yra išvedę visą eilę daržovių rūšių daug pasitarndami netik ūkininkui, bet ir vartotojui.

Vienas iš svarbiausių Beltsville'ės tikslų yra išvesti galvijų ir paukščių rūšis, kurios duotų geriausią kokybę sunaudojamos kuo mažiausia pašara. Bandymai šia kryptimi tęsiasi nuolat.

Bandymams pilnai pasisekus, tyrinėjimo daviniai yra paskelbiami visuomenei specialiais Žemės Ūkio Departamento Informacijos Skyriaus biuleteniais.

Užsieniečiai specialistai dažnai lankosi Beltsville'je ir po kruopščią studijų parsiveža žinias į savo kraštą apie paskutinius Amerikos žemės ūkio atsiekimus. Tuo pačiu ir Beltsville'is visus pasaulio kampus siunčia savasias ekspedicijas, kurių tikslas yra parsivežti į Ameriką kiekvieną augalą ar galviją, kurie pagerintų turimą vietinę rūšį.

Beveik 10,000 asmenų kiekvienais metais atlanko Beltsville Bandymų stotį. 1951 metais ten apsilankė iš kiekvienos JAV valstijos ir iš 80-ties užsienio valstybių.

Common Council

LITUANISTIKOS MOKYKLA

BROOKLYN, N. Y.—Maironio vardo lituanistikos mokykla Brooklyne sėkmingai tęsia ketvirtuosius mokslo metus. Kiekvieną šeštadienį gerokas jaunioms būrys suvažiuoja Apreišimo parapijos mokyklon, kur pakilusioje lietuviškoje nuotakoje pergyvena ketvertą valandų. Tai tikras lietuviybės išlaikymo židinys!

Suprantama, kad tautiniam auklėjimui ypač svarbios lituanistikos pamokos, nes gimtoji kalba, tautosaka, tautinė literatūra, istorija, geografija ir tautinės tradicijos sudaro ne tik bendrojo lavinimo dalykus, bet turi tiesioginę įtakos ir tautinei individualybei susidaryti. Tik galia, kad dar didelį jaunimo dalis nelanko nei šios mokyklos, nei lituanistikos grupės prie parapijos mokyklos. Reikėtų susirūpinti, kad visi Didžiojo New Yorko apylinkių vaikai lituanistikos pamokas lankytų.

Garbė tam jaunimui, kurie tas pamokas lanko, už ištvėrmę; tėvams už susipratimą ir paramą; mokytojams už kilnų triūsą ir pasišventimą.

Maironio mokykloje šiais metais yra 7 klasės su 157 mokiniais. Einama pradinis ir gimnazijos kursas. Dirba 13 mokytojų: Ba-

naitienė, A. Dimas, P. Gaurys, J. Gerdvilienė, J. Jankauskaitė, aktorius H. Kačinskas, J. Košys, M. Liuberskis, J. Matulaitienė, kun. J. Pakalniškis, A. Samušis, K. Šventoraitienė ir dr. V. Viliamas, be to, epizodiniai kursai—dailininkai V. K. Jonynas ir Pr. Naujokaitis.

Prie mokyklos yra suorganizuota ir lituanistinė biblioteka, vedama A. Dimo, kuri, jau turi virš 500 knygų. Šiuo metu biblioteka aprūpina tik Maironio mokyklą. Ji bus visais būdais plečiama, kad greitu laiku ja galėtų pasinaudoti ir plačioji New Yorko ietuvių visuomenė. Visi geros valios lietuviai prašomi biblioteką remti—aukojant ir skolinant knygas.

Mokykla turi mergaičių tautinių šokių grupę, vadovaujamą p. J. Matulaitienės, kuri ne tik per savuosius parengimus pasirodo, bet šiais metais dalyvauja ir kitų parengimų programose.

Ugdomas ir lietuviškas solidarumas: BALFo vajuos progama mokyklai tarpe buvo praversta rinkliava, kur surinkta ir BALFui įteikta \$19.36. Rep. N. (V.)

KAIMIEČIO LAISKAI IŠ SOVIETINIO "ROJAUS"

LRKSA narys J. B. iš Waterbury, Conn., "Garso" redakcijai prisuntė tris laiškus gautus iš jo artimųjų gyvenančių už geležinės uždangos sovietų pavergtoje Lenkijoje, Suvalkų apskrity. Įdomesnes laiškus dalis čia paduodame.

Balandžio 19, 1953, rašytam laiške tarp ko kito paduoda: "Broli Juozai, pas mus Vargas gyvent... viską atima, nėr už ką nei drapanų visupirkt. Pas mus jūs doleris visai pigus—3 zlotai, o kilogramas cukraus kainuoja 15 zlotų, kilogramas prastos duonos 3 zlotai; drabužių medžiagos baisesi branges, nieks negali jų nusipirkti. Prasta pigiausia skepeta ant galvos 60 zlotų."

Kitam laiške, rašytam šių metų gegužės 28 dieną, tarp kitko paduoda:

"Gegužės 26 dieną mes gavom nuo jūsų du laiškus už kuriuos širdingai ačiū, ale turim labai didelį smūtką, kad buvo įdėta vienam 5 doleriai, o kitam 2 doleriai ir kad jie išvogti, tik toki balti popierėliai palikta laiškuose, o pinigų nebuvo. Antanai, aš buvau pas pašto kerauniką, tarado, kad laiške įrašyta, kad buvo siūsta, ale kur jie išimti—nežino. J. R. savo seresai irgi siuntė laiške 10 dolerių, tai irgi buvo išimta—dingo. Brolyti, niekad nesuskit pinigų laiškuose, ba nedaeina, išvagia, paštuose visur sėdi vagiai, o tolima kelionė—nesurasi. Oras pas mus šiltas ir sausas, tik tas yra bloga, kad gyvenimo nėra. Reikia duot grūdų, mėsos, pieno, bulvių po tiek daug, kad nieks negali išstėti, paskiau mokesstys taip didelės, kad mus turtas nenėša, o kai nesumoki tu duoklių, tai sodina ir turmus ant metų ar 2-ju ir teisia žmones. Aš, brolyti mielas, nesulaukšiu lengviau gyvent, kol vaikai užgaus, tai aš būsiu senas, ar mažu reiks kur numirti už duokles. Supraskit mūsų gyvenimą!"

RŪBŲ VAJUS

NEW HAVEN, Conn.—Mūsų darbtusis klebonas paskelbė išsakyk, kad mūsų kolonijai prasidėjo rūbų vajus dėl mūsų brolių ir sesių tremtyje ir kvietė visus parapijiečius ir geros valios lietuvius prisidėti prie šio tauto naudingo darbo.

Taigi, lietuviai lietuvių, išgirsim šį prašymą, nes jau šalta žiema apgaubia mūsų brolius ir seses tremtyje, taipgi senelius ir mažučius, kurie laukia iš mūsų pagalbos.

Kurie galite—pristatykit rūbus į parapijos svetainę, kurie negalite—praneškite savo adresą į kleboniją, M. Jokubaitė arba Aug. Ramanauskui, kurie tamstų rūbus pims.

Prof. dr. K. Pakštas paruošė lietuvių ir anglų kalbomis "Istorinę Lietuvos geografiją". Veikale daug sienų problemų sprendžiama pasinaudojant autentiskais pačių vokiečių ar lenkų žemėlapiams, paremiančiais teisėtus lietuvių aspiracijas.

INSTITUTION OF LITHUANIA'S ECCLESIASTICAL PROVINCE

The erection of an ecclesiastical province in independent Lithuania is one of the most significant events in Lithuanian Church history. The whole order of church affairs in Lithuania was changed.

The Metropolitanate of Kaunas comprised one Archdiocese and four suffragan Dioceses. The division has been made only after a great deal of weighing. The parishes in the Vilna diocese on the Lithuanian side of the line of demarcation (with a few exceptions) were formed into the Diocese of Kaišiadoriai with five Deaneries. Its Bishop was to be Canon J. Kukta.

The Lithuanian portion of the Diocese of Seinai became the Diocese of Vilkaviškis, its Bishop remaining A. Karosas, who received a Coadjutor Bishop in the person of Prof. M. Reinyas.

From the ancient see of Medininkai of the Samogitian (Lowland) district, which was the largest, there were formed the Dioceses of Telšiai and Panevėžys, and the Archdiocese of Kaunas. For the See of Telšiai with 13 deaneries, there was consecrated as Bishop Monsignor J. Staugaitis; for the See of Panevėžys with 10 deaneries, Prof. Canon K. Paltarokas. The Archdioceses of Kaunas retained 9 deaneries, with about 400,000 faithful. Its Archbishop and Metropolitan, the first in Lithuanian history, became the Bishop-Vicar General, Joseph Skvireckas, noted Biblical scholar and translator. The former Bishop of Samogitia, Francis Karevičius, withdrew from active service and retired to the Marian monastery.

The ancient See of Samogitia thus became extinct, yet its last Vicar General, now designated Archbishop of Kaunas and Metropolitan of Lithuania, in his

first Pastoral to the Archdiocesan Capitular and the faithful, did not fail to allude to that See's glorious traditions. He memorialized "that great teacher of the populace and apostle of temperance, Matthew (Valančius); the brave defender of the faith Mačislavas (Paliulionis); the good hearted, beloved of all, Gasparas (Cirtautas); and the indefatigable, zealous for God's glory, Francis (Karevičius)."

On May 13, 1926, on the Feast of the Ascension, the first Metropolitan of Lithuania was solemnly installed in the Kaunas Basilica, in the presence of the Apostolic Visitor, Archbishop Matulevičius, the former and new Bishops, Lithuanian government officials, members of the Congress, foreign diplomats, representatives of organizations and a vast outpouring of the faithful.

For the occasion, to commemorate the institution of Lithuania's ecclesiastical province, the sculptor P. Rimša struck a memorial medal, on one side of which are the profiles of Popes Innocent IV and Pius XI, and on the other, those of Bishop Christian and Archbishop Joseph, bridging the era of the first Lithuanian ecclesiastical province under King Mindaugas with the present.

Seven centuries, and now a quarter of a century, recall to us today the two events. Sorrowfully, today Lithuania suffers as did Job of old. Still, the history of Lithuania, as that of the Catholic Church itself, depicts again and again that the edifice built on God's foundation has firm supports, and after many ages, renewed in spirit, flourishes apace. Lithuania likewise will rise again, for it rests on the solid rock of Peter.

Prof. Dr. Z. Ivinskis

THE NATIONAL CONFERENCE FOR FREEDOM AND PEACE THROUGH LIBERATION

Washington, D. C., Nov. 23, 1953.—Mr. O. K. Armstrong, former Member of Congress from Missouri, today announced that the National Conference on Freedom and Peace Through Liberation, will be held on December 4th and 5th, 1953 at the Sheraton Park Hotel, Washington, D. C.

Mr. Armstrong, chairman of this conference, stated, "The purpose of the conference is to discuss principal phases of the problem of the enslavement of peoples under Communist tyranny, to propose ways and means to encourage and strengthen their resistance, and to aid them in attaining their liberation and self-government."

The conference is a successor to the conference on Psychological Strategy in the Cold War which was held in Washington on February 22nd and 23rd, 1952.

Among the subjects to be discussed at the conference are:

1. The moral case for liberation.
2. The opportunity for programs of action to strengthen and increase resistance to Communist rule in Communist dominated countries.
3. The responsibility of the United States Government with respect to implementing our pledged policy of liberation.
4. The opportunities of United

States citizens in the implementation of the policy of liberation.

MIRĖ JUOZAS SVETIKAS

MANCHESTER, N. H.—Po ilgos ir sunkios ligos, lapkričio 20-tą su šiuo pasauliu atsiskyrė ilgametis 119 kuopos narys Juozas Svetikas. Palaidotas lapkričio 24-tą po gedulingų Mišių iš Šv. Juozapo katedros Šv. Juozapo kapinėse.

Vėlonis buvo kilęs iš Eibutonių kaimo, Survilijaičių parapijos, Kedainių apskrities. Į šią šalį atvyko 1909 metais ir visą laiką šiame mieste gyveno.

Į Susivienijimą belionis įsirašė 1922 m. ir kurį laiką buvo kuopos pirmininku.

Liūdesy paliko žmoną Oną (Matulytę), tris dukteris, sūnų ir keturis anūkus.

Dieve, suteik jam amžiną atilsį, o liūdinčiai šeimai suraminimą! J. A. V.

Šiomis dienomis išėjo iš spaudos Lietuvių Išlaikyti Tarnybos išleistas V. Čičiūno "Tautinis auklėjimas šeimoje".

Dr. Z. Ivinskis baigė istorinę studiją apie Mindaugą ir vyskupą M. Giedraitį.

"DIEVAS SU MUMIS"

MAZIESIEMS KATEKIZMAS

Anglų ir lietuvių kalbose

Anglų kalba parašė kun. Richard Felix, O.S.B. Lietuvių kalbon išvertė kun. dr. A. Deksnis. Išleido Šv. Kazimiero Seserys. 73 puslapių, paveiksluotas.

Kaina 25c egzempliorius

Užsakant kreipkitės į:

"GARSO" ADMINISTRACIJA

P. O. Box 32 (73 E. South St.), Wilkes-Barre, Penna.

"GARSO" KNYGYNE GALITE GAUTI ŠIAS KNYGAS

ŠVENTASIS RAŠTAS—NAUJASIS TESTAMENTAS. J. E. Arkiv. J. Skvirecko vertimas. NAUJASIS TESTAMENTAS apima visas keturias evangelijų knygas; Apaštalių Darbų aprašymą; laiškus Apaštalių: šv. Povilo, šv. Jokūbo, šv. Jono, šv. Judo ir gilijų ateinančių iš ano pasaulio dalykų Apreiškima, surašytą apaštalo šv. Jono. Naujame Testamente yra surašyti Viešpaties Jėzaus darbai ir stebūklai.

ŠVENTASIS RAŠTAS tai yra KNYGA knygu. Todėl patys užsisakykite jį ir užsakykite mūsų broliams, kurie yra karo audrų išblaškylė. Jie yra labai išilgę lietuviškų knygų. Stipriais audeklo aparatai \$4.00; popieriniai viršėliai—\$2.00.

ŠVENTŪJŲ GYVENIMAI—Skaitymai kiekvienai dienai. Knyga turi netoli 1000 puslapių, gausiai paveiksluota, puikiais, stipriais aparatais su aukso kryžium ant viršaus. Kaina tik \$4.00.

"VAI LĖKITE DAINOS"—Gražiausių Liaudies Dainų Rinkinys. Parašė kun. J. Dabrila. Papildytą rinkinį išleido kun. Pr. M. Juras. Knyga 288 puslapių, nedidelio formato. Telpa 233 gražiausios populiarčiausios liaudies dainos. Kaina 1 (vienas) doleris.

JOBŲ DRAMA, prof. Ant. Maceinos.....\$2.00

DIDYSIS INKVIZITORIUS, prof. Ant. Maceinos..... 2.00

ŠVENTIEJI AKMENYS (eikėraščiai), Fausto Kirios..... 2.00

MISIOS, Jeronimo Kačinsko..... 1.50

ŠVENTASIS RAŠTAS, II tomas..... 5.00

LIAUDIŠIOS DAINOS, IV, K. V. Banašio..... 2.00

100 LIAUDIŠIOS DAINŲ, K. V. Banašio..... 7.00

Užsiskant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJA

73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.

VIETINĖS ŽINIOS

METINIS LRKSA 5-TOS PENNA APSKRITIES SUSIRINKIMAS

Metinis LRKSA 5-tos apskrities kuopų atstovų susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 13, 1953, Exeter Lithuanian Social Club svetainėje, 1129 Wyoming Ave., Exeter, Pa.

Pradžią 2:30 P. M. Visų kuopų atstovai dalyvausite. Bus metiniai raportai, pranešimai, rinkimas valdybos 1954 metams ir svarstymas ateities veiklos, ypatingai jaunimo Sąskrydžio vajeus reikalai.

Adolfas Norvaiša, pirm. Jurgis Plitnikas, sekret.

LRKSA 46 KUOPOS NARIAMS

Metinis 46 kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 20-tą, tuoj po sumos, Sv. Petro ir Povilo parapijos pobažnytinėje salėje, Sugar Notch, Pa.

Geistina, kad visi nariai susirinktu ir atsivestu kandidatu prisirašyti. Dabar eina didelis vajeus, galima prisirašyti be daktaro egzaminacijos. Susivienijimas turi modernius poliusus.

Metiniam susirinkime bus renkama valdyba 1954 metams. Malonu būtų, kad į valdybą galėtų būti išrinkti ir iš jaunųjų tarpo. Tadgi, jaunieji, dalyvausite susirinkime.

Susivienijimas rūpinasi savimi, taigi, religijos reikalais ir nepamiršta senos tėvynės Lietuvos—kovoja už jos nepriklausomybę. Tadgi visiems lietuviams katalikams vertėtų priklausti prie Susivienijimo ir jį remti.

J. Nevulis, kp. sekret.

A. A. Mirusiams

A. A. FLORENCE SEILIUTĖ, 27 metų, gyv. 128 Grant St., Exeter, Pa., mirė lapkričio 20-tą, palaidota iš Pittstono Sv. Kazimiero bažnyčios, parapijos kapinėse. Velionė buvo gimusi Exeter'y, paliko vienuoliką brolių ir seserų.

A. A. ONA MELKUVIENĖ (Melkus), anksčiau gyvenusi Kingstone, lapkričio 22-ą mirė St. Francis ligoninėje, Detroito. Jos kūnas buvo pargabentas ir pašarvotas direktoriaus Šukviečio įstaigoje. Palaidota lapkričio 26-tą iš Sv. Marijos bažnyčios parapijos kapinėse, Pringle. Velionė buvo gimusi Lietuvoje, į šią šalį atvyko būdama 13-kos metų amžiaus. Gyveno New Yorke, nuo 1909 metų Kingstone, paskutinį metų gyveno pas savo dukterį Kristiną Zilinskię, Detroito. Liūdesy paliko dukterį, penkis sūnus ir penkis anūkus.

A. A. VIKTORIJA DA NAUSKIENĖ, gyv. 238 Sullivan St., Exeter, mirė lapkričio 23-ą, palaidota iš Pittstono Sv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Laidojimu rūpinosi direktoriaus Kižis. Velionė buvo gimusi Lietuvoje, į šią šalį atvyko 50 metų atgal, 27 metus išgyveno Exeter'y. Paliko keturis sūnus, penkis anūkus ir du proanūkus.

A. A. MARTINAS ŠIRLINS

RINKTINĖS MALDAKNYGĖS

Kiekvienas lietuvis katalikas turi galimybę pasirinkti prieinamia kaina. Pasinaudokite proga
RAMYBĖS ŠALTINIS. Surinko ir išleido kan. Pr. M. Juras. 544 pusl. Kaina \$3.00.
ŠVENTOJI VALANDA—Maldos ir Giesmės. Sutaiss kun. J. K. Mišauskas. Tai vienintelė Amerikoje išleista maldaknygė, kurioje telpa maldos ir giesmės su gaidomis, kad žmonės gali sekti kuniga maldose ir giedoti giesmes su chorū. Kaina 15c. Imant nemažiau 10 egzempliorių—10 centų.

Žymiai Nupigintos Maldaknygės

MALDU VAINIKELIS (originalė kaina 70 centų).....50
MALDU VAINIKELIS, juodasis aparatas.....40

Užsisakant kreipkitės į

"GARSO" ADMINISTRACIJA

73 E. South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.

BALFO PINIGINIS IR DRABUŽIŲ VAJUS BOSTONE

SO. BOSTON, Mass.—BALFo 17-to skyriaus šalpos vajeus iškilmingas atidarymas įvyks š. m. gruodžio 6 d., sekmadienį, 3:00 val. p. p., So. Boston'o Lietuvių Klubo auditorijoje.

PROGRAMA:

1. Lietuviška filmas iš tremties.
2. Kalbės BALFo vice pirmininkė p. A. Devenienė, tik ką grįžusi iš Europos.
3. Sveikins Lietuvos Garbės Konsulas adv. A. O. Shalna; klebonas kun. Pr. Virmauskis, SLA prezidentas adv. K. Kalinauskas ir "Keleivio" redaktorius p. Sanda.
4. Šoks tautinių šokių grupė, vad. p. O. Ivaškiene. Taipgi bus ir dainų.

Vajeus stotys-punktai:

Rūbus visi neša pobažnytinę salėn. Tuo rūpinasi komiteto pirmininkas p. St. Jakutis. Jo adresas: 496 E. Broadway, So. Boston, Tel. S.O.8.1940.

Pinigai priimami, lakštai rinkliavai ir informacijos gaunamos šiose vietose:

1. Sv. Petro parapijos klebonijoje, 50 W. 6th St., So. Boston.
2. Lithuanian Furniture Co., p. p. Ivaškai, 328 W. Broadway, S. Boston.
3. J. P. Tuinila, Real Estate, 395 W. Broadway, So. Boston.
4. Baltic Florist, St. Minkus, 502 E. Broadway, So. Boston.
5. V. ir A. Vakazų krautuvė, 53 "I" St., So. Boston.
6. "Keleivio" redakcijoj, 636 E. Broadway, S. Boston.
7. Strazdo krautuvė, 372 Dorchester St., So. Boston, Mass.

Prieš vajeus atidarymą bus bendras BALFo narių susirinkimas gruodžio 1 d., 1953, 8:00 vak. So. Boston'o Lietuvių salėje.

Kiek Dar Yra Selpinti Lietuvių

Is viso Europoje šiaipus geležinės uždangos yra 10 tūkstančių lietuvių; Vokietijoje 8 tūkstančiai lietuvių, jų tarpe 2 tūkstančiai vaikučių, 530 džiovininku, 408 sergantieji įvairiomis ligomis, 220 invalidų, 205 našlės su mažais vaikais, 425 gausingos šeimos, kurių tėvas ar motina yra ligoniai, ir 610 senelių.

"TĖVAS" ROSELANDE

ROSELAND, Ill.—Gruodžio 6 d., 3 val. Visų Šventųjų parapijos salėje, 10806 So. Wabash Ave., Indiana Harbor artistai suvaidins J. Grušo 4 veiksmų dramą "Tėvas".

Veikalas yra gražus, intriguojantis ir ilgas. Vaizdas nepriklausomai Lietuvos 1933-ųjų metų, turtingo ūkininko gyvenimas; neturtingo prasiškolinimas; motinos neapsakoma meilė šeimai; tėvo ir ūkiaus nesantaika; Lietuvos teismas. Teisme sūnus liudija prieš tėvą; tėvas išsižadą sūnaus ir visą turtą užrašo vienuolynui, bet gavęs širdies smūgį miršta nepasirašęs testamentu.

Vaidins: Jokūbas Budrys, turtingas ūkininkas—Z. Moliejus; Budrienė, jo žmona—V. Valeikienė; Karolis, jo sūnus—V. Kanišauskas; Budrio motina—S. Juodakienė; Janulis, Budrio sodininkas—Genčiasauskas; Genė, jo dukterė—B. Petraitytė; Kybartas, valstietis—K. Valeika; Teisėjas—V. Mažeika; Jukna, advokatas—J. Skudra; Narbutienė, advokatė—S. Juodakienė; Antanaitytė, liudininkė—M. Vaičiūnienė; Teismo anstolis ir testamentu rašytojas—Kylusis. Režisierius—Zigmas Moliejus. Vakara rengia BALFo 57-tas skyrius; visas pelnas skiriamas šalpos reikalams.

BALFo 57 skyriaus metiniam susirinkime lapkričio 22-ą buvo išrinkta nauja valdyba: pirm.—Kostas Bružas, I vicepirm.—Pranas Bružas, II vicepirm.—Vanda Virkau, sekret.—Vytautas Zilinskas, izdin.—Petras Kurzišauskas, izdo globėjas—Kazimieras Rubinas ir valdybos narys—kun. A. Stanevičius; į kontrolės komisiją išrinkti: Petras Niedvėras, Jonas Levickas ir Karolina Bružienė.

Susirinkimo metu buvo gauta aukų \$36.00, o per praeitus metus aukų ir nario mokesčių gauta \$477.85; centrui pasiūsta \$935. Ir šių Kalėdų proga siunčiama \$100.00. Tai vis pinigai uždirbti darbdėcios valdybos. Rengdami vakarus palaiko lietuviybę ir šelpia nelaiminguosius. B. K.

MINEJO VEDYBINĖ SUKAKTĲ

NEW HAVEN, Conn.—Mūsų kolonijos geri parapijiečiai ir susipratę lietuviai Pranas ir Marijona Taragauskai spalio mėnesį kukliai, savo šeimos ir artimųjų tarpe, paminėjo savo 40 metų vedybinio gyvenimo sukaktį.

Sūnai ir dukros tėveliams suroošė vaišes jų namuose, kuriose dalyvavo šeimos nariai, giminės ir artimieji draugai bei draugės. Šia proga sūnai ir dukros apdovanavo tėvelius naujais baldais įrengimui virtuvės.

Pranas ir Marijona Taragauskai yra geri pavyzdiniai katalikai ir geri lietuviai, išauklėję gražiai ir gausingai šeimą: dukterė Katriutė yra ištėkėjus už inžinieriaus A. Mockevičiaus; Onutė iš profesijos yra galeistinga sėšutė, aukštai vertinama gydytojų ir ligonių, yra ištėkėjus už P. Romano; 5 sūnai—Jonas, Albinas, Vincas, Albertas ir Stasys. Albertas jau yra pasižymėjęs mokslo gabumais, turi Yale universiteto Master of Arts pažymį, dabar studijuoja dėl Bachelor of Science pažymio. Vincas mokytojauja pradinėje mokykloje Bathany, Conn.

Malonu yra pareikšti, kad visi sūnai priklauso prie Sv. Kazimiero vyrų klubo ir aktyviai dalyvauja jo veikloje. Šią progą sveikinam Prana ir Marijona Taragauskus ir linkim, kad gerasis Dievas suteiktų tvirtą sveikatę sulaukti aukštinio jubiliejaus! M.

LRKSA 33 KUOPOS NARIAMS

ROSELAND, Ill.—LRKSA 33 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio (Dec.) 13-tą, po sumos, 11 val. ryto, Visų Šventųjų parapijos svetainėje, 10806 So. Wabash Ave., Roseland.

Visi nariai privalo dalyvauti, nes renkama kuopos valdyba 1954 metams ir komisijos kuopos veiklos patikrinimui; taipgi bus svarstomi ateities veiklos reikalai. Ypatingai pagedaujame, kad visi nariai užsimokėtų savo duokles pilnai už 1953 metus, neliktumet skolingi. Ir prašom pakalbinti tuos, kurie galėtų tapti Susivienijimo nariais.

Pranas Bružas, pirm. K. V. Rubinas, sekret.

METINIS 24 KUOPOS SUSIRINKIMAS

Minersville, Pa. — LRKSA 24 kuopos metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 13, 1953, 1 val. po pietų, Sv. Pranciškaus parapijos svetainėje.

Visos narės-nariai kviečiami dalyvauti susirinkime. Kaip metiniam, bus renkama valdyba sekančioms metams ir svarstomi kiti svarbūs reikalai. Visi užsimokėkite duokles ir atsiveškite kandidatų įsirašymui.

Valdyba

LRKSA 228 KUOPOS NARIAMS

NASHUA, N. H. — LRKSA 228 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 13 dieną, 1953, po paskutinių šv. Mišių bažnytinėje svetainėje.

Kviečiamė visus narius dalyvauti, nes bus renkama valdyba 1954 metams, metiniai raportai ir kitų reikalų svarstymas.

K. J. Nadzeika, rašt.

JŪSŲ KOJOS!

Degina—Niežti—Skauda
Vartok ZALB ir vėl šypsokis. Sėptynios sudėtinės veiklos dalelės, sėptynios skirtingos gyduolės sustabdyt jūsu kojų trubelius. ZALB taipgi teikia pagelbą suminkštint užgrauzas (corn) ir surumbėjimus ant jūsu kojų ir rankų. Laiskas neveikalingas. Šiukštelėję su šiuo skobimu (atsiparšom, be C.O.D.) ir ZALB gavimas užtikrintas su pašto apmokėjimu.
BRIDGEFIELD DRUG CO.
Dept. 41, 461 Gregory Street
Bridgeport, Conn.

LRKSA 142 KUOPOS VEIKLA

CLEVELAND, Ohio.—L. R. K. S. A. 142 kuopa laikė mėnesinį susirinkimą lapkričio 12, 1953, Sv. Jurgio parapijos mokyklos patalpose. Mūsų kuopa susirinkimus laiko kas mėnuo antrą ketvirtadienį ir prašo visus narius dalyvauti ir užsimokėti duokles. Šiame susirinkime buvo išduota apyskaita iš kuopos surengto vakaro su grybų vaišėm, kas svečius labai sudomino ir patenkino. Svečių buvo gana daug ir vakaras visais atžvilgiais buvo sėkmingas. Taipgi buvo daug dovanų, kurias sudovanojo kuopos nariai. Garbės pirmininkas kun. klebonas V. G. Vilkučiai dovanavo \$10, kurie buvo išleisti po vieną dolerį ir laimėjo dešimt asmenų. Kitas dovanas davė Jurgis Venlovas, Jonas Ziaunis, St. Maizen, Rožė Vionienė, P. Greičienė, J. Vaičiūnė, O. Stėpul, O. Vilda, Teklė Česniene, Elizabeth Crook (8 dovanas), Bronė Vilimaitis. Grybus ir kitas gėrybes paaukojo P. Glugodienė, kuri buvo komisijos pirmininkė. Kuopos pirmininkas J. Ziaunis ir rengimo komisija dėkojo už kooperaciją ir sveičiams už atsilankymą.

Mirė Sebastinas Skuzinskas

Kuopa liūdi netekus rimto ir gero nario rėmėjo Sebastino Skuzinsko, kuris mirė lapkričio 15, palaidotas lapkričio 18-tą iš Sv. Jurgio bažnyčios Kalvarijos kapinėse. Velionis buvo vienas iš seniausių atėvių veteranų ir pirmųjų organizacijų ir draugijų steigėjas. Liūdesy paliko žmoną Prancišką, sūnų, dukterį, švo gerį kun. kleboną V. G. Vilkučiai, pusseserė—142 kuopos įždininkė Teklė Česniene, broį Juozą Skuzinską ir jo šeimą, daug kitų giminii. Kuopa užprašė šv. Mišias ir visi pasimėskime už velionio vėlę. Kuopai taipgi pareiškė gilią užuojautą velionio žmonai Pranciškai Skuzinskienei, vaikams ir giminėms.

Koresp. P. G.

MIRĖ ANTANAS AKSTINAS

NASHUA, N. H.—Lapkričio 28-tą mirė ligametis LRKSA 228 kuopos narys Antanas Akstinas. Palaidotas iš Sv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Laidojimu rūpinosi direktorius Kazimieras Kazlauskas.

Velionis buvo kilęs iš Randaionių kaimo, Marcinkonių parapijos, Vilniaus rėdybos. Amerikoje išgyveno apie 50 metų. Liūdesy paliko žmoną Rožę (Grigaitę), dukterį Mrs. Nelę Jackson, sūnų Vincą, keturis anūkus, seserį Pauliną Grigienę ir Anelę Zaurtviene.

Prie LRKSA 228 kuopos priklausė nuo 1928 metų. 228 kuopos valdyba ir nariai reikią gilią užuojautą velionio žmonai ir vaikams.

Teilsis Viešpaties ramybėje!

K. J. Nadzeika, raštinninkas

MIRĖ 101 KP. NARĖ A. MARKULIENĖ

CHICAGO, Ill.—Lapkričio 22 dieną mirė LRKSA 101 kuopos narė Anelė Markulienė. Iškilmingos laidotuves įvyko lapkričio 25-tą iš Gimimo Panelės Švenčiausios bažnyčios Sv. Kazimiero kapinėse.

Velionė buvo kilusi iš Virbalio. I U. S., kaip tremtinė, atvyko 1950 metais. I LRKSA įsirašė spalį 13, 1952.

Liūdesy paliko vyrą P. M. Markulį, du sūneliū—10 ir 7-nių metų amžiaus.

Teilsis jos vėlė Viešpatyje, o šeimai pareiškiamė giliausia užuojautą!

U. L.

METINIS 270 KUOPOS SUSIRINKIMAS

BINGHAMTON, N. Y.—L. R. K. S. A. 270 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 6-tą, 2-trą valandą po pietų, Sv. Juozapo parapijos svetainėje.

Visi nariai yra kviečiami dalyvauti. Kaip metiniam susirinkime, daug dalykų bus aptarta Susivienijimo gerovei, tadgi kiekvienas privalo dalyvauti. Vladas Kiečė, pirmininkas Pranas S. Rakauskas, rašt.

LRKSA KUOPŲ SUSIRINKIMAI

FOREST CITY, Pa.—2-os kuopos susirinkimas bus gruodžio 13-tą dieną, tuoj po sumos, Sv. Antano parapijos svetainėje.

PITTSTON, Pa. — 7-tos kuopos susirinkimas bus gruodžio 13-tą dieną, tuoj po sumos, Sv. Kazimiero parapijos svetainėje.

WATERBURY, Conn.—11 kuopos susirinkimas bus gruodžio 13-tą dieną, 1 P. M. Sv. Juozapo parapijos mokyklos kambary.

CHICAGO, Illinois.—15-tos kuopos susirinkimas bus gruodžio 13-tą dieną, 2 P. M., Sv. Jurgio parapijos svetainėje. Visos narės-nariai, dalyvausite susirinkime.

NEWARK, N. J.—19-tos kuopos susirinkimas bus gruodžio 13-tą dieną, tuoj po sumai, Sv. Jurgio Dr-jos svetainėje, 180-2 New York Ave.

SO. BOSTON, Mass.—21 kuopos susirinkimas bus gruodžio 13-tą dieną, tuoj po sumai pobažnytinėje Sv. Petro ir Povilo parapijos svetainėje.

MINERSVILLE, Pa. — 24 kuopos susirinkimas bus gruodžio 13-tą dieną, 1 P. M., Sv. Pranciškaus parapijos svetainėje.

SCRANTON, Pa. — 30-tos kuopos susirinkimas bus gruodžio 13-tą dieną, tuoj po sumos, Sv. Juozapo parapijos svetainėje. Visi nariai-narės, dalyvausite.

MAHANOY CITY, Pa.—31 kuopos susirinkimas bus gruodžio 13-tą dieną, tuoj po sumos, Sv. Juozapo parapijos svetainėje.

ANSONIA, Conn.—32-ros kuopos susirinkimas bus gruodžio 13-tą dieną, tuoj po sumos Sv. Antano parapijos svetainėje.

ROSELAND, Ill.—33-tos kuopos susirinkimas bus gruodžio 13-tą dieną, po sumai, Visų Šventųjų parapijos svetainėje.

KINGSTON, Pa. — 34-tos kuopos susirinkimas bus gruodžio 13-tą dieną, tuoj po sumos, Sv. Marijos parapijos svetainėje.

PITTSBURGH, Pa.—35-tos kuopos susirinkimas bus gruodžio 13-tą dieną, tuoj po sumos, Sv. Vincento parapijos pobažnytinėje svetainėje.

WORCESTER, Mass.—41 kuopos susirinkimas bus gruodžio 12-tą dieną, Sv. Kazimiero parapijos svetainėje, 7-tą valandą vakaro.

CICERO, Illinois.—48-tos kuopos susirinkimas bus gruodžio 13-tą dieną, 1 P. M., Sv. Antano parapijos mokyklos kambary.

NEW PHILADELPHIA, Pa. — 51 susirinkimas bus gruodžio 13-tą dieną, tuoj po sumai parapijos svetainėje.

EXETER, Penna.—57-tos kuopos susirinkimas bus gruodžio 13-tą dieną, 1 P. M., Lietuvių Piliečių Klubo svetainėje.

NORWOOD, Mass.—81-os kuopos susirinkimas bus gruodžio 8-tą dieną, 7:30 P. M. Sv. Jurgio parapijos svetainėje, St. James St.

WATERBURY, Conn.—91 kuopos susirinkimas bus gruodžio 13-tą dieną, 1 P. M., Sv. Juozapo parapijos svetainėje.

ROCHESTER, N. Y.—103 kuopos susirinkimas bus gruodžio 13-tą dieną, 9 val. ryto, Sv. Jurgio parapijos svetainėje.

CASTLE SHANNON, Pa.—172 kp. susirinkimas bus gruodžio 13-tą dieną, 1 val. P. M. pas kuopos pirmininką Motiejų Abraitį, 1311 Groveton St.

E. ST. LOUIS, Ill.—179 kuopos susirinkimas bus gruodžio 13-tą dieną, Nekalto Prasidėjimo P. Sv. parapijos svetainėje tuoj po 8 val. Mišių.

KINGSTON, Pa.—209-tos kuopos susirinkimas bus gruodžio 13-tą dieną, 2 P. M., Sv. Marijos parapijos svetainėje.

NASHUA, N. H.—228-tos kuopos susirinkimas bus gruodžio 13-tą dieną, tuoj po paskutinių Mišių parapijos svetainėje.

AMSTERDAM, N. Y.—243 kuopos

susirinkimas bus gruodžio 13-tą dieną, tuoj po sumos, bažnytinėje salėje.

PITTSBURGH, Pa.—254 kuopos susirinkimas bus gruodžio 13-tą dieną, 2 P. M. Mykolo Čieponio namuose, 3945 Liberty Avenue, Pittsburgh.

DETROIT, Mich.—265-tos kuopos susirinkimas bus gruodžio 13-tą dieną, tuoj po sumos, Sv. Antano parapijos mokyklos patalpose, W. Vernor ir 25-ta gat.

LRKSA 137 KUOPOS NARIAMS

ROCKFORD, Ill.—137 kuopos metinis susirinkimas įvyks gruodžio 13, 1953, Sv. Petro ir Povilo parapijos salėje po 11 val. Mišių. Bus rinkimas 1954 valdybos. Visi nariai dalyvausite. Kurie neatsilankysit būsit nubausti 50 centų. Narių prievolė bent vieną kartą įmetus dalyvaut susirinkime. Tai visi ateikit, arba bausmės bus uždeita. Užsimokėkit visas duokles už 1953 metus, kad kuopa ir centro knygos būtų tvarkoje su naujų metų pradžia.

ROCKFORD, Ill.—Lodge 137 annual meeting takes place Dec. 13, 1953, at S.S. Peter and Paul's hall after 11 o'clock Mass. Will be election of officers for 1954. All members are requested to attend. Those who don't, will have to pay fifty cents fine. It is each member's duty to attend at least one meeting during the year. Also, be sure all dues are paid up for the year of 1953, so the lodge and home office records will be in order for the start of the New Year.

Mrs. M. E. Chepulis, sec.

LRKSA 103 KUOPOS NARIAMS

ROCHESTER, N. Y.—Pranešame, kad š. m. gruodžio mėn. 13 d., 3 val. p. p., Sv. Jurgio parapijos salėje, šaukiamas visuotinis 103 kuopos narių susirinkimas. Darbotvarkėje: naujos valdybos rinkimai ir einamieji reikalai.

Kartu pranešame, kad visi nariai privalo sumokėti savo mokesčius iki 1954 m. sausio mėn. 1 d. (LRKSA Vykdomosios Tarybos pareidyvas).

Narių dalyvavimas būtinas.

V. J. Apton, 103 kp. sekret.

SVARBUS METINIS LRKSA 54 KUOPOS SUSIRINKIMAS

GRAND RAPIDS, Mich.—Gruodžio 6 d., po paskutinių šv. Mišių, parapijos mokyklos kluburimyje bus svarbus LRKSA 54 kuopos susirinkimas. Bus renkama nauja valdyba.

Todėl nariai ir narės, kad ir pilnai užsimokėję už 1953 metus, ateikite į metinį susirinkimą. To reikalauja kuopos valdyba. Kurie to neįpildysite būsite po bauda nuo \$2.00 iki \$4.00 ir tie pinigai eis apmokėti naujam finansų raštinninkui už jo darbą.

Wm. Mazur, pirmin.

K. M. Rinkus, raštinn.

Į GERESNĖ ATEITĮ!

TAUPYMAS YRA UŽTIKRINIMU GERESNĖS ATEITIES

Lietuvių Banke taupymai yra saugūs po Federal Insurance Corp. globa. Kiekviena knygutė iki \$10,000.00 turi valdžios saugumo užtikrinimą. Taupymai čia duoda 2½% nuosimčių.

Čia priėjimas yra patogus ne tik dienomis, bet ir penktadieniais nuo 4:30 iki 6 valandos vakaro; šeštadieniais iki 12 val. pietų.

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6712 SUPERIOR AVENUE
CLEVELAND 3, OHIO
HE. 1-2498

